

Yttrande över klimatfärdsplan 2050

Värmdö kommun har fått möjlighet att yttra sig över Stockholms läns landstings förslag till klimatfärdsplan för 2050. Förslaget är ambitiöst och utgör ett viktigt steg mot en mer hållbar utveckling i regionen. Det är glädjande att det finns en tydlig vilja att Stockholmsregionen ska förbli en global föregångare och minska klimatpåverkan genom en fortsatt omställning. Det övergripande målet i RUFS 2050 om att Stockholmsregionen ska vara en resurseffektiv och resiliënt region utan klimatpåverkande utsläpp är bra. Regeringens beslut att införa en klimatlag som träder i kraft 2018 ger styrka till klimatfärdsplanen och regionens klimatarbete. Genom klimatlagen kommer Sverige få ett mål om ett netto-noll utsläppsfritt Sverige år 2045. Att klimatfärdsplanen får ett annat målår gör inget då arbetet inte kommer att sluta 2045. Förhoppningen är att klimatlagen och klimatfärdsplanen för Stockholmsregionen ger tydliga spelregler vad som gäller och vilka krav som kan ställas på både oss som kommun men också vilka krav vi i sin tur kan ställa på t.ex. byggherrar. Kommuner och andra aktörer behöver höja ambitionen vad gäller till exempel energianvändning och en gemensam målbild och beskrivning av verktyg för att nå dit är därför bra.

Vägval och verktygen samt aktörer som finns i förslaget till regional klimatfärdsplan är bra. Ett komplement till planen kan vara att i nästa steg visa upp goda exempel på åtgärder som genomförts med minskade utsläpp som följd som fler kan ta fasta på. Klimatfärdsplanen är omfattande vilket gör den svår att sätta sig in i.

Det står klart att flygtrafikens omställning är svårt att lösa för regionens aktörer och att det utgör en motsättning till regionens målsättning i förslag till RUFS 2050 och klimatmålen. Ett ökat flygresande till och från regionen är stor utmaning. Det är bra att sjöfartens utsläpp uppmärksammas så att det går att vidta åtgärder på internationell, nationell och regional nivå. Vägval och verktyg bör lyftas för såväl flyget som för sjöfarten för att visa vad regionen kan åstadkomma.

Det är bra att klimatfärdsplanen uppmärksammar att regionens förutsättningar skiljer sig åt. Staden, landsbygden och skärgården kommer att behöva arbeta med omställningen på olika sätt. Värmdö är en kommun i periferin med en hög befolkningstillväxt. Värmdö kommun har de senaste åren gått från att primärt växa genom permanentning av fritidshus till att nu framförallt växa genom förtätning i kommunens tätorter i enlighet med förslaget till klimatfärdsplan och även RUFS 2050. Genom kommunens planläggning verkar vi för att denna utveckling ska att fortsätta. Samtidigt lockar fortfarande mer

perifera områden i kommunen. En fortsatt utbyggnad av kommunalt avlopp är en nödvändig miljöåtgärning. Samtidigt medför VA-utbyggnaden att fler väljer att flytta ut permanent till områdena. Den glesa struktur som finns på många håll i kommunen där ofta förskola, skola och arbete finns en bit bort gör att många behöver använda bilen för att livet ska kunna fungera. Värmdö kommun har därför en utmaning att ställa om resandet till mer hållbara alternativ. För att det ska vara möjligt att krävs samarbete mellan berörda parter och att landstinget avsätter betydande resurser för att åstadkomma att fler reser kollektivt. För Värmdö kommuns del innebär målen om en ökad kollektivtrafikandel en fördubbling från dagens 25 procent. Med dagens trafikplanering kommer det inte att fungera och nya trafiklösningar måste därför till. För Värmdös del är buss in till Slussen att föredra för resande till de centrala delarna av regionen. Det finns dock en farhåga att det inte finns kapacitet i busstrafiken från Värmdö in mot regionkärnan för att klara av framtida resenärer samt att Slussen är för liten för att klara målsättningarna om en ökad kollektivtrafikandel.

Förutom att genom planläggning verka för en tätare bebyggelsestruktur så arbetar Värmdö kommun med att minska klimatpåverkan på ett antal olika sätt. Bland dessa kan nämnas utfasning av fossilbränsle och energieffektivisering i kommunens lokaler. 2016 var andelen förnybar och återvunnen energi i kommunen lokaler 95 procent. Vi har också som mål att kommunens fordonspark ska bestå av bilar med låg miljöpåverkan. Pågående och kommande satsningar på infartsparkeringar och den fortsatta utbyggnaden av gång- och cykelvägar är viktiga satsningar för att förändra i resandestrukturen i kommunen. Kommunen har antagit nya miljömål och har en energi- och klimatpolicy. I den sistnämnda anges att Värmdö ska vara en fossilbränslefri kommun 2030 genom att ny teknik och bränslen ska ersätta dagens system. Utsläpp av koldioxid ska minska till ett ton per invånare och år.

Länets samlade direkta utsläpp anges som minusposter i figur 4. Det är dock kontraintuitivt att y-axeln är minskande uppåt eftersom det kan förutsättas att en trend i nedåtriktning är eftersträvänsvärt gällande utsläpp. Figur 5 behöver utvecklas då flera av begreppen och förslagen som anges är otydliga. Till exempel är det otydligt vad som avses med *secondhandavdelning för mat* och *integrerade tekniska system inklusive jordbruket*. I tabell 1 så behöver det preciseras vad som menas med lokalt stöd för solceller från kommunen. Om det är information och rådgivning åt allmänheten som avses kan det skrivas ut.

Deshira Flankör
Kommunstyrelsens ordförande

Camilla Broo
Kommundirektör